

Seria C.

3650

No. 4.

CUNOSTINTE FOLOSITOARE

.. DIN LUMEA LARGĂ

INVENTAR
2021

FINLANDA

DE

Prof. I. SIMIONESCU

Membru al Academiei

Seria C

CARTEA ROMANEASCĂ

No. 4

Prețul Lei 2.—

Către cititorii noștri

Unul din punctele principale ale programului Societății de editură „Cartea Românească” a fost și scoaterea de bibliotecă pentru răspândirea culturii în mulțime, pe prețuri cât de estimo, în care scop s'a înființat de societate un *fund Cultural* special.

Dând întâietate clasiceilor literaturii românești, am scos biblioteca «*Pagini alese din Scriitorii Români*». Căutarea neașteptată ce au găsit, ne dă curajul, chiar cu riscul de sacrificii, să complectăm programul propus scoțând și broșuri cu conținut științific. Lupta economică se bizue pe datele științei. Acea țară va dovedi, ai cărei locuitori nu vor munci dibuind ea prin negură ei vor fi conștienți de ce voesc și de ce pot săvârși. Economisirea timpului și a brațelor, ea și agerimea minții în născocirea zilnică a mijloacelor de lucru, știința le procură mai cu ușurință.

Potrivit acestora apărem astăzi cu cele dintâi broșuri din «*Cunoștințe Folositoare*», titlul general ales pentru ele. Vor ieși cu timpul, săptămânal, în patru serii. Fiecare serie cu o anumită natură de cunoștinși, va avea o copertă și un subtitlu deosebit, iar paginația lor va fi astfel aranjată încât să poată fi scoasă dintr-o dată și să poată fi folosită imediat. Astfel se vor putea întocmi la sfârșit într'un volum.

Seria A. cu subtitlu: *Știința*
înțelesul tuturor, diferite probleme
menite să lărgescă și în
cărui.

Seria B. cu subtitlu, *Sfaturi p*
subiecte cu aplicarea cunoștințelor
ținând seamă mai ales de trebuințe
ale populațiunii noastre rurale.

Seria C. cu subtitlu: *Din lumea*
locurilor, lucrurilor și a oamenilor
altor popoare mai vechi, știute de
de încercare a popoarelor mai ti

Aceste serii vor fi scoase sub
D-lui I. Simionescu membru al
fesor la Universitatea din Iași.

Biblioteca Centrală

L164511160

Biblioteca Centrală Universitară - Sibiu

N: 410

I. Simionescu
1923

SERIA C.

4

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE
DIN LUMEA LARGA

FINLANDA

OAMENI, LOCURI, LUCRURI

DE

I. SIMIONESCU

PROFESOR LA UNIVERSITATEA DIN IASI

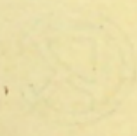
BUCUREȘTI

EDITURA «CARTEA ROMĂNEASCĂ» S. A.
1922.

Fundația Universitară
ALMA MATER
Nr. Inv. 523 / 0001 5022

Handwritten red ink marks and scribbles at the top of the page.

FINLANDA
DANSKA LÄROBOKEN

Uppsala Universitet
Bibliotek
BOKSTÄMPEL

FINLANDA

CAP. I.

Locurile.

După așezare, Finlanda ar trebui să fie un pustiu de ghiață, la marginea căruia abea câteva săptămâni din an ar crește puțină iarbă liravă, pipernicită și rară. Ea vine cam pe aceiași latitudine ca și nordul Rusiei, nordul Siberiei, Alasca și Grönlanda. Totuși nu e pustie. Pe pământul ei crește grâu, secară și orz. Un popor gospodăros trăește de veacuri, ajungând la o stare, în multe, mai înfloritoare ca a noastră.

Miunnea o face acel fluviu de apă caldă ce curge deasupra Oceanului Atlantic, venind din dreptul Mexicului.

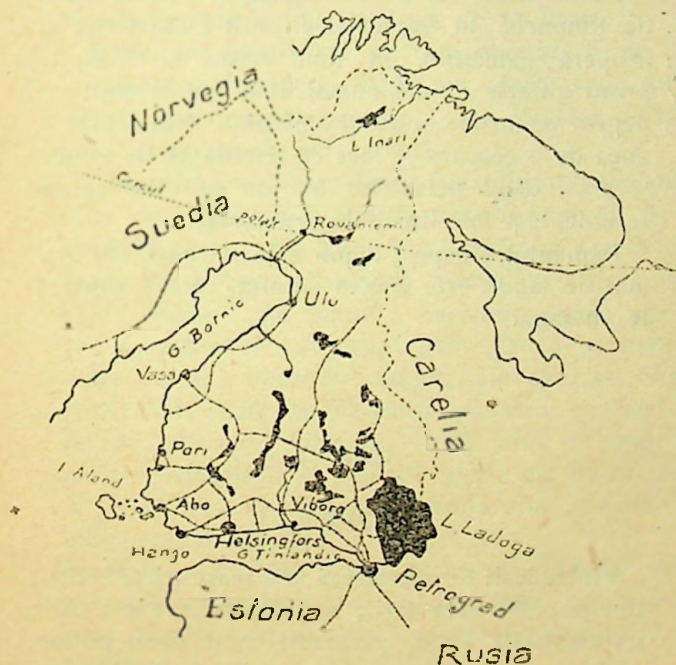
Curentul golfului (Golf-Stream) aduce boarea caldă dinspre ecuator, învăluind pământul Norvegiei și al Suediei, ajungând până la Finlanda. Pământul scapă de pavăza de omăt veșnic. Groenlanda fiind mai spre răsăritul curentului, este din potrivă sloiu de ghiață și numai pe o șuviță îngustă dinspre mare, își duc traiul ca vai de lume, cei câțiva Eskimoși, rămași aproape în faza renului din vremurile preistorice. În Finlanda, din cauza arătată vânturile dinspre apus

precumpănese, domolind frigul, însă nu peste tot. Deși întreaga țară are o întindere ceva mai mare decât România de azi 377.000 km²., ea nu e locuită mai des decât în partea de miază-zi. Populațiunea de aproape 3 mil. 1/2, ar fi răsfi-rată rar, nici câte 10 pe km. ², dacă ar fi tot una de răspândită peste întreaga suprafață.

Pământul Finlandei e numai granit, șisturi și ardesie. Munți nu sunt. Dâmburi largi, unul după altul, netezite, împădurile, formează relieful ei. Explicarea este dată când să știe că peste acest pământ s'au întins ghețarii vremei cuaternare, nu odată, ci în diferite răstimpuri. Chiar dacă ar fi fost înălțimi mai mari, ghețarii le-au retezat, le-au ros, le-au luciat. Din pricina aceasta, ca și din cauza climei, granitul și celelalte pietre tari nu sunt decât rar acoperite de năsip și hlei cu bolovani rotunziți, lăsați de ghețari în vremea topirei lor. Nu există un petec de pământ galbăn, ori de cel negru, roditor, cum e la noi. Mai de preț decât aurul ar fi pentru finlandezi.

În schimb ape sunt din belșug. În văgăunele săpate în piatră, tot de cătră ghețari, s'a păstrat ochiuri de apă, care mai mari, care mai mici, ce dau unele în altele prin șuvițe iuți ori do-moale după înclinare. În Finlanda sunt peste 100.000 de lacuri, ce acopăr peste tot o supra-față cam cât a Basarabiei de mare (44.000 km².). În lacuri sunt multe insule, vârfulurile dâmburi-lor mai mărunte. Multe insule sunt și dea-lun-gul țărmlui Mării Baltice, care împrejmuește

Finlanda din două părți. Mai ales unde se unește golful Finlandic ce o desparte de Latvia, cu cel Botnic, ce o desparte de Suedia, roiul de insule e mai bogat, formând ca o punte în spre Suedia. Dintre ele una e mai mare (I. Aland).

Infatșurarea pământului finlandez este unic în felul lui. Unde nu e piatră e apă, și unde apa s'a scurs a rămas turbării, iar pădurile de brad înlocuiesc pajiștile de la noi. Ogoarele și pă-

șunele sunt restrânse, dar tocmai aceasta dau un farmec priveștei când aspre când surzătoare, după cum lumina mai ștearsă a soarelui nordic se abate asupra pădurilor întunecate ori asupra locurilor verzui.

Peste iarnă totul se simplifică. Omătul cade de timpuriu. În Septembrie, mult Octombrie, el acoperă pământul. În toată iernea și lacurile prind ghiață. Atunci numai două culori domină: negrul pădurilor și albul omătului. Ziua scurtă — abea de 6 ceasuri — face ca lumina să fie și mai ștearsă, dând peisajelor un ton cu totul caracteristic, dar nu lipsit de frumusețe.

Pământul e aspru; aspră este și clima. Cu atât mai de laudă este munca omului, care a știut să le învingă.

CAP. II.

O a m e n i i.

Finlandezii formează cea mai mare parte (88⁰/₁₀) din populațiunea țării; restul sunt suedezi. Alte naționalități (ruși, germani) sunt prea puține.

Spre nord trăesc câteva triburi de Laponi, pe când evreii — câțiva — sunt îngrăniți numai în capitala țării, Helsingfors.

Finlandezul e mai mult înalt, decât scund, cu părul bălan, cu ochii albaștri și cu trăsături

grosolane. Limba lui este înrudită de departe cu a unguirilor, amândouă popoarele trăgându-se din acelaș neam asiatic.

Finlandezul, spre deosebire de ungar însă, este răbdător, stăruitor, dar închis la fire, încet la mișcări, neîncrezător și iute la mânie. La beție repede scoate cuțitul nelipsit de la brâu.

Băile. În schimb are un bun obicei. E de o curățenie neîntrecută. Băile cu aburi sunt nelipsite, nu numai în orașe ori sate, ci chiar de la casa singuratecă din pădure.

De orice se poate lipsi finlandezul, dar de baie nu. Sistemul e simplu, folosit mai de demult și la noi. Un cuptor cu cărămizi încălzite bine, peste care se toarnă câteva cofe de apă caldă. Aburii „de piatră”, fierbinți, umplu spațiul restrâns, în care sunt puse bănci, ca niște scări, de jur împrejur. După baie se face duș rece. Atât sunt de deprinși oamenii cu acest fel de îmbăiere, încât în loc de duș, de multe ori se rostogolesc în omăt fie gerul cât de mare. A intrat baia în obișnuința poporului într'atâta încât numai moartea îi pune capăt.

„Baia e un loc sfânt: în ea finlandezul se naște, în ea, se lecuște de boală. De accia vorbele ușoare sunt socotite ca o nelegiuire”. (*E. Lampen*).

Fiind de mici deprinși cu baia, nu se rușinează să între în baie bărbați la un loc cu femei. Nu se aude nici odată o vorbă jignitoare, vreun cuvânt cu înțeles necuviincios.

Baia ține loc de medic și de spital. La cel mai slab semn de boală, leacul se caută în baie. Numai după ce baia nu lecuște, se chiamă doctorul, deși cu oarecare neîncredere.

„Dacă baia nu scapă pe om de boală, moartea e aproape”. Curățenia trupului i-a făcut să țină curățenie și în casă. Curați la trup, având un aer sănătos, îmbălsămat de mirosul de rășină, în care, ca și țărani noștri, trăesc cea mai mare parte din vreme, epidemiile, așa de dese în Rusia vecină, nu găsesc cuib prielnic în Finlanda.

Exerciții fizice. Pe lângă obiceiul băilor, natura îi împinge și la exerciții gimnastice în afara muncii câmpului. După ce omătul, acopere dealuri și ape, comunicațiunea se face între sat și sat, între casă și casă, cu Sky, talpi late de lemu de mesteacăn, ușoare, care te fac să sbori, alunecând pe luciul omătului, fără să apuci numai decât drumul ori cărarea hătută. Și toate celelalte „sporturi” de iarnă, căutate anume în Alpi, în Finlanda ca și în Norvegia sunt aproape obișnuite. Nu le fac numai „cei ce nu au altceva de făcut”, ci săteni ca și târgoveți, copii ca și oameni în vârstă. Prin aceasta noțiunea de „sport”, ales, se schimbă în trebuință.

Cum e iarna skiul și patinajul, vara este înotatul și vâslitul. Aproape nu e locuitor care să nu știe înotă ori conduce o barcă, fiindcă locuște la țărmul mării sau în preajma lacurilor.

Cultura. La toate aceste condițiuni mai mult

naturale se adaugă și întinsa cultură, care da conștiință poporului, nu numai despre valoarea individului, dar îi îmbogățește și mijloacele de luptă, mai grele decât ori unde.

În această privință poporul finlandez e unul din acele fericite, în care cartea a pătruns până în cel de pe urmă bordeiu de lemn; și cu toate acestea în Finlanda nu exista obligativitatea învățământului.

Cetitul fu socotit ca o trebuință, atunci când protestantismul a cuprins țara. La început Biblia a servit drept carte de citire, iar preoții drept învățători. Așa de repede și de departe, chiar deodată, s'a ajuns, încât la sfârșitul veacului al 17-lea nu era împărțit, cel care nu știa catchismul, iar cel care nu se împărțășa nu putea să se logodească. La sfârșitul veacului al 18-lea, neștiutorii de carte erau astfel o raritate. În acest chip biserica a ajutat în chip hotărât la luminarea poporului, chiar dacă cultura era restrânsă la domeniul religios. Școlile populare laice nu se înființează decât pe la mijlocul veacului al 19-lea. Cea dintâi școală normală fu înființată la 1863, iar la 1866 intră în aplicare legea instrucțiunii laice. De atunci cultura a luat o dezvoltare mare. De îndată ce sunt 30 de copii buni de școală, comuna, în seama căreia cade cea mai mare parte din întreținerea învățământului, e datoră să facă o școală. Pe lângă învățătorii stabili, sunt alții ambulanzii, ținuți să meargă din cătun în cătun, dând lecții

de câteva săptămâni acolo unde nu sunt școli. Pentru răspândirea culturii în sate, complectând învățământul din școlile primare, inițiativa particulară a jucat un rol covârșitor, în ultimele timpuri. „*Societatea instrucțiunii populare*” înființată în 1873 ș’a luat drept țintă înființarea de biblioteci populare la sate și împrăștierea de broșuri ieftine corespunzătoare nevoilor poporului. „*Corporațiunea studenților*”, a împlinit lipsurile. Prin conferinți, baluri și liste de subscripție ei au adunat mijloacele trebuitoare pentru întemeierea de școli și biblioteci. În timpul vacanței, cu sacul de drum în spinare, cu toiagul apostolului în mână, studenții colindau satele, nu pentru a propagă zarva politică, ci pentru a îndrumă către crearea de case de cetire, teatru popular și coruri. Inflăcărarea tinereței a lăsat urme adânci la sate. Interesul pentru cultură se deșteptă la sătenii însăși. Flăcăii de la țară luară locul studenților. „*Asociațiunea tinerilor săteni*” se organizează repede în toate colțurile țării, federalizându-se, pentru a aduna la un loc mijloace mai îmbelșugate de acțiune. Azi casele de cetire, bibliotecile și teatrele populare sunt conduse de acești flăcăi dornici de căpătarea cunoștințelor, folositoare în viață. Conferințele ținute de studenți sunt acum ținute de acești modești propagatori ai luminii printre tovarășii lor de traiu. Din ucenici au devenit maiștri. De băgat în seamă este că asociațiunile tinerilor, exclud politica de partid din discuțiunile lor,

Încercarea unor partide de a se servi de propagandă înființând asociațiuni după modelul celor culturale, nu a prins.

Din ce în ce cultura întinzându-se, tinde și spre o mai mare adâncime. Scrisul și celitul nu ajung. Universitățile populare daneze, după modelul celor înființate de *Grundtvig*, repede au prins temei și în Finlanda. În 1910 erau 27, pe lângă cele 14 create în centrele suedeze. Lucrătorii din orașe imităra satele. În centrele mari industriale s'au înființat „*Institute muncitorești*”, aproape cu acelaș program, bine înțeleș adaptat nevoilor imediate ale muncitorilor târgoveți. Conferențieri ambulanti, peste 300, au sarcina de a ținea conferinți de popularizare științifică în acele centre, unde universitățile populare nu se pot încă înființa.

Toată această țasătură deasă de mijloace culturale, au dat roade pe deplin. Numărul analfabeților nu eră în 1910, mai mare de 20.000 în toată țara, ceia ce la populațiunea de peste 3 milioane nu vine nici unul la sută (la noi aproape 60%). Dorul de celit a pătruns la toți.

Apăreau în 1919, 340 de jurnale și reviste, din care 8 ziare scoase zilnic în 20—65.000 foi; unele reviste agricole au tiraj chiar de 95.000 exemplare iar reviste ilustrate săptămânale cu câte 50.000 ex. Cât de departe suntem noi de acești locuitori ai ținuturilor reci, în atingere cu cercul poiar.

Cum vine puhoi de ape spre vale, atunci când

izvoarele dau din belșug sus la munte, tot așa înmulțirea școlilor la sate, chemarea mulțimii către binefacerea luminei, îndreaptă mereu în mai mare număr tineretul sănătos și către studiile superioare.

Sunt 2 universități, a treia fiind pe cale de înființare; există o școală tehnică superioară, o școală superioară de comerț și una de navigațiune. În fiecare oraș înționează cel puțin câte un liceu de băceți și unul de fete. O caracteristică a înștrucțiunei finlandeze este faptul că sunt multe școli medii mixte, ceia ce a adus mare economie în buget.

În întregime socotită, cultura mulțimii în Finlanda este cu mult superioară chiar țărilor din apus, cu tradiție culturală de lungă durată. „Totul a contribuit să deie culturai un caracter democratic bine hotărit”. (*E. Järnström*).

CAP. III.

Trecutul.

Origina. Finlandezii de azi sunt un popor ieșit din încrucișarea vechilor Finni veniți dinspre răsărit, cu neamuri germanice, suedezii, veniți dinspre apus. Raporturile geografice mai strânse cu suedezii au făcut ca chiar astăzi populațiunea să fie formată majoritate din finlandezi dar și din-

tr'un însemnat număr de suedezi (11.5⁰/₀), deși greutatea de a-i despărți, ca și la noi în Bucovina între ruteni și români, este anevoioasă. Mulți din cei ce vorbesc limba suedeză sunt finlandezi, după cum alții de origine suedeză vorbesc limba finlandă. Acest singur fapt explică și o parte din trecutul Finlandei. Așezată între Suedia și Rusia, această țară, până la căpătarea deplinei libertăți, a suferit la început stăpânirea—binefăcătoare de altfel—a Suediei, până la începutul veacului al 19-lea când a trecut sub stăpânirea Rusiei amenințătoare chiar pentru viața ei etnică.

Inceputul istoric al poporului finlandez e mai bine cunoscut de la creștinizarea lui de către suedezi, în veacul al 12-lea. Prin creștinizare, suedezi își întind dominarea politică asupra Finlandei; cele dintâi conflicte între Suedezi și Ruși, de la Finlanda se iscară. După un lung războiu din veac. 14-lea hotarele Finlandei, dinspre partea Rusiei, se hotărîră aproape cele de azi. De atunci Finlanda face mai strâns parte din Suedia, deși cu o largă autonomie. E spre norocul ei, căci astfel vine de timpuriu în contact cu civilizația apuseană. Ea iea parte la toate războaiele pe care suedezi le duc pentru înaintarea lor spre țările de la sudul golfului finlandic, Livonia și Estonia. Finlanda este însă și zăgazul de care se frângeau valurile venite dinspre Rusia. În vremea frământărilor externe, reforma religioasă cuprinzând repede țările nordice, de-

șteaptă și în Finlanda o conștiință națională, ce face legătura de Suedia mai sinceră, din cauza pericolului ce-o amenință mereu dinspre răsărit. Pentru serviciile aduse cauzei comune, Finlanda este ridicată la rangul de mare-ducăt.

Veacul al 18-lea. Așa fu până la marele războiu nordic între Petru cel Mare și Carol al XII-lea, eroul suedez. În această perioadă, soarta poporului finlandez vine indirect în atingere cu noi.

Când Carol al XII-lea înaintează până la Tigghina, după ce a fost bătut la Pultava, armatele ruse pătrund în Finlanda, a cărei oștire luptă departe de patrie. Atunci se deslănțuie asupra țării cea mai crâncenă teroare. Vremea aceasta de ocupație rusească, a rămas până azi în amintirea poporului, care o caracterizează prin termenii atât de expresivi „ura cea mare” cum ar fi la noi „Ciurma cea mare”. În adevăr, rușii nu se mulțumiră cu faptele de arme. Sălbăticia lor se năpusti și asupra populației civile, care fu întemnițată, omorâtă sau dusă, ca și sclavii vechi, să muncească la clădirea Petrogradului.

La încheierea păcii din 1721, părțile de răsărit ale Finlandei rămân Rusiei. O nouă invaziune rusească mai rupe încă o bucată împreună cu noua cetate ridicată ca să înlocuiască Viborgul. Și așa, rănită adânc, Finlanda mai dăinuiește în unire cu Suedia, până la războaiele napoleoneene.

Veacul al 19-lea. Îndârjita nechibzuință a state-

lor nordice de a rămâne aliata Angliei, mări-
mânia lui Napoleon.

Partea neacoperită era Finlanda. Împăratul ru-
sesc Alexandru I, pe acolo atacă Suedia. Fin-
landa lipsită de sprijinul Suediei — atacul fu
dat iarna pe neașteptate — se împotrivi cât
putu, dar nu ținu mult piept.

Și astfel Finlanda, în 1809, trece în Uniune
personală cu Rusia. Prin pactul de Unire, A-
lexandru I promite „de a păstră toate legile
cari sunt în ființă și a respectă toate drepturile
și privilegiile”. Făgăduiala deodată fu ținută;
o ținură și cei doi urmași ai lui. Mai târziu însă
vântul se schimbă. Pentru împărăția țaristă, au-
tocrată, unde domnia sclăvia politică și unde cei
dornici de libertate înfundau ocele siberiene,
Finlanda cu o cultură occidentală, cu libertăți
politice înaintate, cu o constituție proprie, prea
era aproape de Petrograd, centrul reacționarismului
rusesc. Era o celătuie a soarelui, care
trebuia distrusă.

Și astfel începură amenințările în potruiva li-
bertăților și chiar a culturii seculare. Atacurile
se isbiră însă de o dârjă rezistență. Când Fin-
landa trecu în unire cu Rusia, conștiința națio-
nală fu întărită. „Nu mai suntem suedezi, nu
putem să fim ruși, trebuie să fim finlandezi”.
Cu toate asupririle, cu toate temnițele Petro-
gradului, conștiința națională în loc să slăbească
din potruiva se lăți prin aceste lovituri; toți erau
una pentru a se opune la orice încercare de dis-

trugere a civilizației și omeniei căpătate cu trudă de veacuri.

„Fu ultima încercare a orientului de a înăduși cultura apuseană”.

Veacul al 20-lea. Țara mai trecu peste un greu hop, atunci când după revoluțiunea din 1917, drojdia societății, îmbătată de ideile comuniste, încearcă să puie mâna pe putere. Fu o clipă de amenințare serioasă, pentru cultura și organizația țării. Dar n'a durat mult. Sănătatea sufletească și mintală a întregului popor, învinge nebunia celor răătăciți o clipă. Finlanda, căpătându-și deplina libertate la 6 Decembre 1917, scapă repede, în 1918, și de teroarea roșie, prin alungarea trupelor sovietice, din ce în ce mai destrăbălate. Astfel s'a evitat catastrofa, ce s'a deslănțuit asupra Rusiei. Finlanda devine o republică democrată, cu un președinte pe 6 ani. Parlamentul ei e format din 200 membri aleși pe trei ani, prin vot obștesc, direct și secret. Aleg toți cei ce au 24 de ani, bărbați ori femei. Și femeile pot fi alese în parlament.

Și astfel pe când în restul Rusiei, domnește încă desordinea, groaza, foamea și distrugerea, vechiul mare-ducăt al Finlandei, este stăpânit de democratismul cuminte, drept, național, înainte de orice slând interesele generale ale statului ajuns la libertate.

CAP. IV.

Viața economică.

Munca și priceperea e totul. Pământ numai piatră, ape cât lumea, omăt din Septembrie până 'n Martie, și cu toate acestea viața economică a Finlandei întrece pe a multor țări înzestrate mai bine dela natură. E unul din puținele exemple care dovedesc că nu e totul numai rodnicia pământului. Omul harnic și cult, poate scoate pâne și din piatră seacă; poate căra cu coșul pământ pe stâncile munților ori poate preface nisipul ars în brazdă neagră.

Finlandezul nu a învins numai natura terenului destul de neprielnică agriculturii, dar și condițiunile climaterice. Intr'o noapte, frigul venit ca un val trecător, cum sunt brumele de primăvară la noi, poate compromite trada de un an. Și cu toate aceste 66% din populațiunea Finlandei, trăește din rodul pământului. Acea 9% din întinderea totală a pământului este folosită pentru cultură, căci întinderile mari dinspre nord, rămân tot netrebnice. O adevărată luptă duce omul ca să-și scoată o palmă de loț pentru pânea cea de toate zilele ori pentru pășunea vitelor. Cultura o face însă rațională, așa încât dintr'o prăjină scoate cât de pe 5, la noi.

Felul culturilor. Se cultivă puțin grâu; clima nu îngăduie sămănarea lui decât aproape de

coasta golfului finlandic. În schimb secara de toamnă crește chiar în apropierea cercului polar, pe când orzul, și cartofii se cultivă până pe țărmul lacului Inari, lângă Oceanul înghețat.

După valoare, mai mult să seamănă cartofii, apoi ovăzul, secara, orzul și grâul. Pâinea de seară în sud, cea de orz în nord este hrana obișnuită a poporului.

Pășunile sunt și ele îngrijite, căci una din preocupările agriculturii este creșterea vitelor. Se exporta unt (la noi se importă!) peste 12 mil. kgr.

Tovărășii. Atât în lucrarea pământului cât și în creșterea vitelor, țăranii dovedesc prin tovărășii de tot soiul. Erau, în 1919, 714 asociațiuni de împrumuturi agricole și aproape 500 cooperative de lăptării. Prin asociațiuni țăranii nu numai că pot dovedi nevoile, dar pot aduce îmbunătățiri agriculturii, întrebuintând chiar și electricitatea la batoze. Numai pentru vânzarea ouălor sunt 71 de cooperative. Când ne gândim că la noi săteanul dă ouăle pe nimic negustorului din sat, pentru ca acesta să câștige ceiace ar trebui să vie în punga producătorului, ne dăm seama de deosebirea dintre o țară cu oameni culți și între alta ce trăese numai de pe urma dărnicii pământului.

Pădurile. Bogăția principală a Finlandei o fac pădurile. E țara cea mai bogată în păduri din Europa. Peste 20 mil. de hectare (61⁰/₀ din suprafața totală) sunt acoperite de păduri de brad, molif și mesteacăn. Din exportul întreg 72⁰/₀ cade în seama lemnului și-a produselor scoase din ele.

Școli speciale. Pe zi ce merge bogățiile pământului aduc tot mai mult venit. Aceasta se datorește și cunoștințelor ce se răspândesc în mulțime. Mai mult decât la noi, școlile agricole au cătare și sunt bine înzestrate cu tot ce trebuie pentru cercetări. La universități sunt facultăți de economie rurală; există 2 institute agricole, aproape 40 școli de agricultură din care 6 ambulante, apoi școli de lactărie, de potcovărie, de creșterea viteilor, de grădinărie etc. E totul după vorba: „bate și țî se va deschide” și nu ca la noi „lasă-mă să te las” ori „cum va da Dumnezeu”.

Industria. Finlanda e însă și o țară industrială. 12⁰/₀ din populațiunea ei este legată de industrie. Fruntea o țin fabricile de lemn și de hârtie, după bogăția naturală, principală a țării; vin apoi țesătoriile, uzinele metalurgice și tăbăcăriile. Fabricile numeroase de hârtie (în 1916 s'a exportat peste 160 mil. kgr. de hârtie, 50 mil. kgr. de carton, peste 100 mil. kgr. de pastă) au adus după ele dezvoltarea tipografiilor.

Mineralele de fier importate mai mult din Suedia ca și acele mai puține, scoase din partea nordică a țării, procură materialul prim, pentru uzinele metalurgice. Nu au nici cărbune nici petrol; în schimb puterea numeroaselor căderi de apă este socotită cel puțin de 3 mil. cai-putere. Electricitatea este izvorul unor industrii de viitor, cum e căpătarea îngrășămintelor chimice din aer.

Căile de comunicație. În privința căilor de comunicație, tot munca omului a răzbit. E dreptul

că țara este înconjurată din trei părți de ocean, iar ținutul ei e lung de vre-o 2000 metri. În toată lungimea aceasta însă sunt puține puncte unde s'au putut stabili porturi. Cele mai importante sunt tot odată și cele mai populate centre. E capitala, Helsingfors; e Viborg veche și puternică cetate; e Hanka; toate în lungul țărmului de pe golful finlandic, la intrarea căruia e marele port Abo.

Țărmul mării e întovărășit însă și de o rețea destul de deasă de căi ferate, care se rădică până la capătul golfului Botnic. Liniile mai rari străbat țara în lung și lat, nu atât pentru a lega puținele orașe între ele, cât pentru a scurge spre porturi bogățiile lăuntrice, legând nodurile principale industriale. Lungimea căilor ferate în 1919 erau de 4318 km., în întregime aproape aparținând statului. Peste 50.000 de km. de drumuri bine îngrijite întregesc rețeaua căilor de comunicație; pe lângă ele numărul mari de ape sunt folosite la transport, fiind canalizate, regulate. O deosebită atențiune s'a dat liniilor telegrafice și telefonice care împânzesc țara, ramificându-se până în cele mai depărtate localități nordice, ajungând aproape de cercul polar. De asemenea și poșta este admirabil organizată. Scrisorile sunt duse la casa fiecăruia, chiar și la țară. Din toate aceste se vede cât de prețuită și meritată este libertatea, câștigată de un popor atât de harnic și destoinic, care se luptă cu tot, cu pământ ca și cu cer, învingându-le. Se învinge frigul și gheața, omul pătrunzând cât mai spre nord, spre a scoate din pământ ceiace poate fi folositor intereselor țării.

Incheiere. Cunoașterea unei țări atât de depărtată de noi cum e Finlanda, nu este importantă numai pentru a ști cum este și pe aiurea, ceea ce ar fi de puțin folos.

Folosul mare ce trebuie să-l tragem este în ailara mijloacelor care face dintr'o țară atât de neprielnic așezată, cu atâtea greutăți de tot soiul, o țară cu viață economică înfloritoare.

Oamenii dovedese prin muncă. Aceasta nu este însă ceva deosebit pentru că și la noi gospodarul muncește, vara, din zori și până noaptea. Deosebirea este în chibzuința muncii, în truda ce ș'o dă fiecare să se istovească mai puțin, ca să scoată tot mai mult. Ca să știe cât mai multe nu se dă înlături de la învățătura meșteșugului. Nu se lasă pe plugăria apucată de la strămoși ci folosește tot ce școala îi pune la îndemână. Nu fug de școală, ci îi dau sprijin, pentru că au ajuns la înțelegerea că viața se ușurează mult, când omul învață și știe mai multe. Nu se restrâng numai la școlile pentru carte, ci pun mână de la mână ca să se înființeze cât mai multe școli practice de tot soiul. O însemnată armă cu care dovedesc greutățile de tot soiul, mai mari la ei decât la noi, sunt tovărășiile. Puterea lor e în tovărășii. Altfel nici n'ar putea răzbi, cât sunt de respirați peste întinsoarea țării lor. E de ajuns ca într'un colț mai tănuit să fie două trei gospodării, pentru ca o tovărășie, într'un fel ori în altul, se ieie ființă. Economisesc astfel timp, muncă, cheltuieli, iar câștigurile sunt mărite.

Aceste mijloace folosite de oamenii, puși în

ținuturi cu mult mai sărăcăcioase decât ale noastre, pentru ca să înfrunte și firea și nevoile, trebuie să ne folosască nouă de învățătură.

În muncă și mîre, călăuziți de școală și carte, stă toată taina unei vieți omenești.

CAP. V.

Viața culturală și artistică.

Literatura. Puterea unei națiuni, nu stă numai în energia desfășurată pe terenul economic. Desvoltarea culturii aduce o deosebită însuflețire, dând conștiință poporului de existența și rostul lui pe lume, în afară de grija traiului zilnic. Caracterul specific al fiecărei națiuni contribuie prin puterea sufletului național, la îmbogățirea culturală a întregii omeniri.

În această privință Finlanda, astăzi, este pe calea cea bună. Ea poate servi minunat ca exemplu de viață puternică născută prin cunoașterea producției geniului popular.

Istoria culturală a Finlandei se poate împărți în mai multe perioade, de altfel cum e mersul evolutiv mai la toată popoarele.

Prima perioadă, cam până 'n veacul al 16-lea este aceea a poeziei populare, ne scrisă, ne tipărită ci numai transmisă prin graiu. La acest popor ce trăia în aceleași condițiuni ca și celelalte popoare nordice, la care păgânismul domnește, măcar ca amintire, chiar după ce creștinismul se răspândi, cântecele populare sunt o împletitură de

legende cu fapte de ispravă, o faţă a luptei omului nu numai cu semenul său dar mai ales cu natura atât de vrăjmaşă lui. Forma lirică este mai puţin reprezentată şi ea tot cu o notă tristă ca a negurei şi zilei nordice. Caracteristic pentru această fază este că producţia artistică a poporului este spusă în limba finică, formând, mai târziu isvorul puternic al literaturii naţionale.

A 2-a perioadă, până pe la mijlocul veacului al 17-lea, este însemnată prin apariţiunea celor dintâi cărţi tipărite. Literatura scrisă este mai mult religioasă. Limba întrebuinţată este împesăritată cu cuvinte din toate dialectele, ceea ce duce la îngheghearea unei limbi literare.

A 3-a perioadă, până la vremea când Finlanda este încorporată la Rusia, se caracterizează prin cea dintâi flacără mai luminoasă a literaturii finlandeze. În interiorul ţării două curenţe se produc. Limba suedeză prin legăturile strănse politice, începu să capete teren, mai ales la pătura de sus a populaţiunii. Ca o reacţiune, sprijinul în luptă se caută la literatura populară. Un savant, mai mult decât literat, Porthan (1739—1807) este acela care prin studiile sale asupra poeziilor populare, ţine piept influenţei suedeze, care slăbeşte o dată cu ruperea legăturilor politice. Aşa de puternic ce se infiltrasă întrebuinţarea limbii suedeze, socotită ca limbă cultă, faţă de cea finică, a poporului, în cât chiar mai târziu, în perioada deşteptării naţionale (1809—1850), unul din cei mai de seamă poeţi naţionali Runeberg, scrie în limba

suedează, deci rămâne neînțeles pentru finlandezi. Lându-și subiecte din războiul cu Rușii dela 1809, știu însă cu atâta însuflețire să descrie bravura, credința poporului, în cât prin aceasta a contribuit la întărirea încrederii naționale.

Kalevala. Ceia ce a creat literatura modernă finlandeză, deșteptând dintr'o dată energia și mândria națională la toți, a fost o epopee națională, „*Kalevala*”, făcută numai din legendele și cânteccele populare. Autorul ei *Elias Lönnrot* (1802—1884), e socotit prin aceasta drept întemeitorul victii naționale moderne, prin învierea calităților sufletești ale poporului, uitate și ascunse. El săvârși pentru Finlanda ceia ce Grundtvig făcù pentru Danemarka. „Acest popor de țărani, a căror viață întreagă se trecea smulgând pământului sgârcit mijloacele strict necesare pentru traiul lor, se văzù deodată în posesiunea unei opere literare pe care el o făurise și care oglindea o veche civilizație originală. Vechile credinți, uitate sub influența creștinismului, reapărură în această epopee națională cu imaginațiune când măreață, când familiară și gingașă, înegurată în ce privesc gândurile și compoziția, tristă ca și poporul care a făurit'o, dar plină de o duiosie aleasă”. (E. Lärnström).

„*Kalevala*” nu e propriu zis o operă literară, a lui *Lönnrot*, ci e un tablou lucrat în mozaic, fiecare petricică fiind luată din produsul variat al literaturii populare. Ea servì însă la izbucnirea unei activități naționale pe toate terenușele.

Veacul al 19-lea. *Lönnrot* eră mai mult un savant, trăind izolat; nu eră, ca Grundtvig, un om de acțiune. Acela care împlinește opera lui, care răscolește suiețele dormitânde, care e promotorul reformelor ce trebuiau să ducă la naționalizarea tuturor manifestațiunilor, fu *Snellman*. Prin ziarul său *Saima*, scos în 1844, el luptă pentru ca civilizațiunea țării sale să îmbrace haina naționalității, să oglindească sufletul poporului și prin aceasta să capete o originalitate folositoare chiar culturii generale a omenirii. Activitatea sa se desfășoară în direcții variate; având o cultură filosofică, directorul unei școli primare dintr'un oraș de provincie, ajuns apoi și ministru de finanțe, sprijinindu-se pe opera lui *Lönnrot*, chemă în jurul lui tot ce reprezintă energie națională. De la el datează epoca modernă literară, începută la 1860, în legătură și cu dezvoltarea școlilor, dela cele primare, la Universități. În afară de *Runeberg*, poetul național, în afară de *A. Oksanen* — pseudonimul unui profesor de literatură și limba finică — cel dintâi poet în adevăratul înțeles al cuvântului, la începutul acestei perioade cade activitatea romancierului *Aleksis Kivi* (1834 — 1872), fecior de croitor sătesc, care în dramele sale s'a inspirat din Kalevala, în poezia dramatică „Lea” din Biblie, pe când în romanul său „Cei 7 frați” descrie realitatea vieții poporului dela țară. — Mai târziu, cam dela 1880 încoace, pe lângă realismul scos din viața de țară, își făcură loc sub influența literaturii străine și alte cu-

rente. Tipul nuvelor și al romanelor este precumpănitor. Piese teatrale sunt mai puțin cultivate; printre autorii dramatici, se distinge mai ales o femeie, *Minna Canth* (1844—1897). Poezia lirică își are reprezentării ei, dintre care unul mai de seamă *Eino Leino*, s'a inspirat tot din baladele populare. Rol însemnat în răspândirea culturii îl joacă traducurile. Poetul *Cajander* e unul din cei mai de seamă traducători ai lui Shakespeare; alt poet modern *Manninen*, a tradus mult din Molière, Heine.

„Un caracter deosebit al literaturii finlandeze, din vremurile cele mai vechi evidențiat, este faptul că oameni din păturile cele mai adânci ale poporului au luat parte la creațiuni literare, și ce e mai bun din ceiace a dat Finlanda în literatură, a ieșit din sânul poporului. Literatura finică este o literatură democratică în adevăratul înțeles al cuvântului”. (Setälä)

Pictura. Nu numai în literatură spiritul național a fost decisiv în producțiunile de seamă cu caracter de originalitate.

În pictură și muzică e acelaș fenomen. Atâta vreme cât artiștii rămăneau influențați de școlile străine, fie franceză, fie mai ales germană, nici o manifestațiune puternică nu se arată. De îndată însă ce meșteșugul artei era bine deprins, în contact cu marii artiști din apus, talentele își caută subiecte din țară; sufletul poporului, dă tiparul deosebitului, în chip chiar precumpănitor, elementelor care altfel ar fi rămas în umbră.

Și astfel pictura finlandeză a dat măștri care s'au căpătat loc de cinste în galeria internațională. Unul din ei Edelfelt, cunoscut și prin protretul lui Pasteur, își capătă renumele deodată prin tablouri istorice, apoi prin zugrăvirea peisajelor de pe țărmul balticeii, cu țărani ce au expresiunea vieții trudnice așa cum o duc în realitate. Al doilea, *Gallén*, își întoarce privirile către frumoasele tablouri așa de bogate în culori ale lăuntruului țării, după ce în primele timpuri se inspiră din epopea națională Kalevala.

Muzica. Această adunare, într'un tot aparent, a sbuciumului sufletesc în delung al poporului, într'o epopee națională, a influențat și în domeniul muzicii, după cum în Germania a dat naștere originalității lui Wagner. De și mai târziu, când renumele său ajunge european, **Sibelius**, (născut în 1866) se emancipează de atmosfera locală, la început, își caută inspirațiunea tot în cuprinsul legendar al epopeei naționale, Kalevala.

Dar, chiar atunci când operele sale sunt cuprinse în programa concertelor simfonice din centrele mari muzicale, ele tot transpiră mai ales mediul plin de liniște și farmec al țării, în care au fost create.

Și astfel cunoașterea temeinică a adâncurilor sufletesti ale unui popor, înțelepciunea concentrată; imaginațiunea necăutată, spontană și selecțiunea valorilor anonime, ascunse de taina vremurilor scurse, servesc veșnic de izvor proaspăt, întremător, pentru generațiunile care urmează. Se instrăi-

nează numai acele puteri mărunte, care nu pot să meargă decât sprijinite pe cârji. Talentele rare, acele care dau directive, luminile presărate în calea de progres a unui popor, se înalță deasupra altora, sorbind apa vie ce fâșnește din pământul propriu, fie el ars de soare, bătut de crivăț ori acoperit cu împletitura celor mai variate flori. Toată tăria unui popor stă numai în cunoașterea și cultivarea însușirilor proprii. În acest chip poate contribui cu ceva deosebit, la cununa bunului omenesc în general.

CUPRINSUL

	P: g.
Locurile	3
Așezare. — Pământul. — Ape.	
Oamenii	6
Finlandezii. — Băile. — Exerciții fizice. — Cultura	
Trecutul	12
Originea. — Inceputul istoric. — Veacul al 18-lea — Veacul al 19-lea. — Veacul al 20-lea.	
Viața economică	17
Munca. — Felul culturilor. — Tovărășii. — Pădurile. — Școli speciale. — Industria. — Căile de comunicație. — Incheiere.	
Viața culturală și artistică	22
Literatura. — Prima perioadă. — A 2-a și a 3-a perioadă. — Kalevala. — Veacul al 19-lea. — Pictura. — Muzica.	

**CĂRȚI PREMIATE
DE
FONDUL CULTURAL AL SOCIETĂȚII
„CARTEA ROMÂNEASCĂ“**

Societatea de editură „Cartea Românească“, înființată în scop de a ajuta cât mai mult răspândirea culturii în masele mari ale poporului și de a da imbold ori cărei încercări culturale ce ar eși din popor, a creat prin statutele ei un fond cultural, special, care pe fiecare an e tot mai mare pe măsura dezvoltării societății.

Societatea „Cartea Românească“ pe lângă alte întrebunțări ce dă acestui fond cultural în îndeplinirea scopului pentru care a fost creat, distribuie anual și o serie de premii celor mai bune lucrări care tratează anume subiecte ce societatea aduce din timp la cunoștința celor ce vor să concureze pentru aceste premii

Dăm mai jos lucrările premiate de societatea „Cartea Românească“ în 1920, primul ei an de existență și cari au fost în urmă tipărite. Pentru anul 1921 premiile în suma totală de 107.000 lei urmează să se distribuie cât de curând celor ce au concurat, iar subiectele ce vor fi premiate în anul 1922 vor fi în scurt timp stabilite și data publicității.

	Lei
<i>P. Dulfu</i> , Faptă și răsplată (carte p. copii)	8,—
<i>Alice Gabrielescu</i> , Povestiri (carte p. copii)	8,—
<i>V. Costescu</i> , Corbul (carte pentru copii)	8,—
<i>N. Mihăescu</i> , Nigrim, Smeul (pentru copii)	8,—
<i>Eug. Simatu Makata Tera</i> (pentru copii)	12,—
<i>G. Cornea</i> , Simfonia Morței (subiecte din război)	14,—
<i>Ll. Gh. Costăchescu</i> , În umbra steagului	7,—

<i>Al. Morolauu</i> , Bolșevismul	10,—
<i>Artur Gorovei</i> , Datorii și drepturi (carte pentru săteni)	
<i>Pantelimon Diaconescu</i> , Adevăr și Dreptate	7,—
<i>Radu Antim</i> , Sbuciumul unui savant (roman științific) sub tipar	—,—
<i>Dr. N. Căliman</i> , Cum să ne apărăm sănătatea	6,—

CARȚI BUNE DE CĂTIT

	Lei.
<i>Demetrescu Elena M.</i> , Economia casnică sau Carte de gospodărie	12,—
<i>Drușu Gh. D. Dr.</i> , Studiu asupra viticulturii și vinurilor din România	5,—
<i>Gaitany Calliope C.</i> , Economia domestică	1,—
<i>Georgescu Gruian L.</i> , Selecțiunea vitelor bovine	1,—
<i>Gibescu Emilian G.</i> , Arboricultura — pepiniera	3,—
<i>Isăcescu Z. C.</i> , Cultura viermelui de mătase, scoaterea și lucrarea mătăsii	3,50
<i>Moga V.</i> , Alcătuirea unei gospodării rurale	12,—
„ Cultura legumelor	4,—
„ Cultura pomilor	6,50
„ Cultura vici și fabricarea vinului	7,—
<i>Morlova Ilie.</i> , Cultura legumelor	4,—
<i>Pavlov Paul I.</i> , Cultura prunului	2,50
<i>Sandu Const. (Aldea)</i> , Selecțiunea metodică a cerealelor și bazele științifice ale selecțiunii	6,—

BIBLIOTECA SCRITORILOR ROMANI

*Au apărut următoarele scrieri ale clasicii
noștri :*

<i>Alexandrescu Gr.</i> , Versuri și proză	6.—
<i>Alecsandri V.</i> , Opere complete — Poezii	9.—
" Idem — ediție de lux	12.—
" Poezii populare	9.—
" Proză	9.—
<i>Coșbuc G.</i> , Balade și idile — ediție nouă	15.—
<i>Creangă I.</i> , Opere complete	9.—
" Idem — ediție de lux	12.—
<i>Bolintineanu D.</i> , Călătorii 2 vol.	à 6.—
" Proză	6.—
<i>Caragiale</i> , Abu Hasan	6.—
" Momente, Schițe și amintiri	9.—
" Nuvele și povestiri vol. II.	9.—
<i>Eminescu M.</i> Opere complete vol. I	12.—
" Poezii — ediție nouă	15.—
<i>Negruzzi C.</i> , Opere complete 3 vol.	à 6.—
" Idem — ediție de lux	9.—
<i>Ghica Ion</i> , Opere complete 4 vol.	à 6.—
<i>Odobescu Al. I.</i> Opere complete 4 vol.	à 6.—
" Idem — ediție de lux	12.—
<i>Pann Anton</i> , Povestea vorbei	9.—
" Idem — ediție de lux	12.—
<i>Sion G.</i> Proză	6.—
" Idem — ediție de lux	12.—
<i>Vlahuță Al.</i> , Clipse de liniște	12.—
" File rupte	16.—
" În vâltoare	12.—
" La gura sobei	15.—

Pagini alese din Scriitorii români

Biblioteca periodică de popularizare

Editată din fondul cultural al societății „Cartea Românească”

Fiecare număr de 32 pagini, costă 1 Leu.

-
- No. 9. Vasile Alecsandri: Dan Căpitan de plai. Grui-Sânger.
No. 10 — 12 P. Ispirescu: Ștefan cel Mare.
No. 13. I. L. Caragiale: Cănuță cu sucit — Proces-Verbal.
No. 14. I. Creangă: Moș Ion Roală, Ivan Turbinică.
No. 15-16. G. Coșbuc, St. Ioan. I. Ghica, ș.a. Tudor Vladimirescu.
No. 17. Ion Ghica: Despre muncă.
No. 18. M. Eminescu: Făt frumos din Iazrimă.
No. 19. G. Coșbuc: Dintr'ale neamului nostru.
No. 20. M. Sadoveanu: Povestiri.
No. 21. Ion Ghica: Scrisori către V. Alecsandri.
No. 22—23. Alecsandri, Bu întineanu, ș.a. Isus Mântuitorul
No. 24—25. P. Ispirescu: Istoria lui Mihaiu Viteazu.
No. 26. Anton Pann: Istoria lui Arghir și a lui Anadam.
No. 27. Petru Maior: Extrase din operele sale.
No. 28. I. L. Carageale: Hanul lui Mânjoală.
No. 29—30. M. Eminescu: Sărmanul Dionis.
No. 31. Gr. Alecsandrescu: Poezii (Seria I-a).
No. 32. C. Negruzzi: Alexandru Lăpușneanu.
No. 33. Al. Vlahuță: Nuvele.
No. 34. G. Coșbuc: Poezii.
No. 35. Al. Odobescu: Moșii, Răscoala Românilor sub Horia.
No. 36. I. L. Caragiale: Schițe.
No. 37. D. Anghel: Nuvele și Amintiri.
No. 38. M. Sadoveanu: Nuvele și povestiri.
No. 39. N. Bălcescu: Din Istoria lui Mihaiu Viteazu.
No. 40. P. Cerna: Poezii.
No. 41. Al. Vlahuță: Nuvele.
No. 42. M. Eminescu: Satire.
No. 43. C. Negruzzi: Proză.
No. 44. Vasile Alecsandri: Poezii populare.
No. 45. Al. Odobescu: Mihnea Vodă cel rău.
No. 46. D. Bolintineanu: Legende istorice.
No. 47. Ion Creangă: Povestea lui Stan Pățitul.
No. 48. M. Eminescu: Poezii populare.
No. 49. I. L. Caragiale: Povestiri.
No. 50. Ion Ghica. Egalitatea, — Școala acum 50 de ani.
No. 51. Al. Russo: Cântarea României.
No. 52. Gr. Alexandrescu: Fabule.
No. 53 — 54. V. Alecsandri: Istoria unui galben.
No. 55. P. Dulfu: Din povestea lui Făt frumos.

- No. 56. Al. Donici: **Fabule.**
 No. 57. P. Ispirescu: **Povestiri.**
 No. 58—59. Pagini de: O. Goga, Coșbuc, Creangă, A. Pann etc.
 No. 60. O. Goga: **Poezii.**
 No. 61. Ion Creangă: **Amintiri din copilărie.**
 No. 62. Th. D. Speranța: **Anecdote populare.**

Trimitându-se banii cu mandat postal, se expediază broșurile franco de Societatea „Cartea Românească”, Bul. Academiei, 3, București

BIBLIOTECA CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

SUB ÎNGRIJIREA REDACȚIONALĂ A D-LUI I. SIMIONESCU
 Profesor Universitar și Membru al Academiei

Seria A. „Știința pentru toți”.

- No. 1. Omul primitiv, *Cum eră*, de Prof. I. Simionescu.
 No. 2. Viața omului primitiv, " " " "
 No. 3. Gazurile naturale, " " " "
 No. 4. Albinete, de I. A. Bădăraș.
 No. 5. Dușmanii mărunți, *Microbii*, de Dr. I. Gheorghiu.
 No. 6. Despre lumină, de I. Gheorghiu.

Seria B. „Sfaturi pentru gospodari”.

- No. 1. Îngrijirea Pasărilor, *Boalele lor*, de C. S. Moțaș,
 Profesor Universitar.
 No. 2. Despre tovarășii de preot C. Dron.
 No. 3. Scarlatina și alte boale molipsitoare, de Dr.
 I. Gheorghiu.
 No. 4. Livadă din Sâmburi, de C. Gheorghiu.
 No. 5. Diabetu, îngrășarea și gălbănirea, de Dr. M. Că-
 hănescu-Carlsbad.
 No. 6. Casa, de I. Simionescu.
 No. 7. Curtea (*Ograda*), de M. Lupescu.

Seria C. „Din lumea largă”.

- No. 1. Ucraina, de Nastase G., asistent universitar.
 No. 2. Cehoslovacia, de Prof. I. Simionescu.
 No. 3. Munții apusenii, de M. David, prof. universitar.

In fiecare săptămână va apare câte un număr ce va cuprinde 32 pagini, și se va vinde cu 2 Lei.

Se pot face abonamente pentru 25 numere, trimițând 45 lei prin mandat postal la Societatea „Cartea Românească” București Boulevardul Academiei, 3.

Se vor vinde la toate librăriile și depozitarii de gazete din țară.